

Bruxelles, 15. prosinca 2017.
(OR. en)

15450/17

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0002 (COD)**

**COPEN 400
EJUSTICE 159
JURINFO 91
DAPIX 420
CODEC 2016**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15102/17 + COR 1
Br. dok. Kom.:	5438/16 + ADD 1 + ADD 2
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Okvirne odluke Vijeća 2009/315/PUP u pogledu razmjene podataka o državljanima trećih zemalja i u pogledu Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) te o zamjeni Odluke Vijeća 2009/316/PUP – ishod rasprava u okviru Vijeća (PUP) 8. prosinca 2017.

Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) 8. prosinca 2017. postiglo je dogovor u odnosu na navedeni Prijedlog direktive, kako je revidiran s obzirom na Prijedlog uredbe (vidjeti dokument 15448/17).

Delegacija UK i dalje zadržava parlamentarnu analitičku rezervu.

Dogovoreni tekst nacrtu direktive koji je naveden u Prilogu činit će osnovu za pregovore s Europskim parlamentom u okviru redovnog zakonodavnog postupka (članak 294. UFEU-a).

Revidirani Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Okvirne odluke Vijeća 2009/315/PUP u vezi s razmjenom podataka o državljanima trećih zemalja i u vezi s Europskim informacijskim sustavom kaznene evidencije (ECRIS) te o zamjeni Odluke Vijeća 2009/316/PUP

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 1. točku (d),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija je utvrdila cilj da svojim građanima ponudi područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama za sprječavanje i suzbijanje kriminala.
- (2) Da bi se taj cilj mogao ostvariti potrebno je da se podaci o osuđujućim presudama izrečenima u državama članicama uzmu u obzir izvan države članice koja je izrekla osuđujuću presudu, i tijekom novog kaznenog postupka, kako je propisano u Okvirnoj odluci Vijeća 2008/675/PUP¹, i radi sprječavanja novih kaznenih djela.

¹ Okvirna odluka Vijeća 2008/675/PUP od 24. srpnja 2008. o poštovanju presuda među državama članicama Europske unije u novom kaznenom postupku (SL L 220, 15.8.2008., str. 32.)

- (3) Taj cilj podrazumijeva razmjenu podataka iz kaznene evidencije među nadležnim tijelima država članica. Takva se razmjena podataka organizira i olakšava u skladu s pravilima utvrđenima u Okvirnoj odluci Vijeća 2009/315/PUP² i s pomoću Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) koji je uspostavljen u skladu s Odlukom Vijeća 2009/316/PUP³.
- (4) Međutim, pravnim okvirom za ECRIS nisu dovoljno obuhvaćene posebnosti zahtjeva koji se odnose na državljane trećih zemalja. Iako je sada moguće putem ECRIS-a razmjenjivati podatke o državljanima trećih zemalja, ne postoji postupak ili mehanizam kojim se to može učiniti učinkovito.
- (5) Podaci o državljanima trećih zemalja ne prikupljaju se u Uniji u državi članici državljanstva, kao u slučaju državljanina država članica, nego se pohranjuju samo u državama članicama u kojima su donesene osuđujuće presude. Potpuni pregled kaznene evidencije određene osobe može se stoga osigurati samo ako se zatraže podaci od svih država članica.
- (6) Takvim se bjanko zahtjevima uzrokuje administrativno opterećenje svim državama članicama, među ostalim i onima koje nemaju podatke o određenom državljaninu treće zemlje. U praksi se ovim negativnim učinkom odvrćaju države članice od toga da zatraže podatke o državljanima trećih zemalja i one stoga ograničavaju podatke iz kaznene evidencije na podatke pohranjene u njihovu nacionalnom registru.
- (7) Razmjena podataka o osuđujućim kaznenim presudama važna je u svakoj strategiji za borbu protiv kriminala i suzbijanje terorizma. Kad bi se države članice u potpunosti koristile ECRIS-om, razmjenom podataka pridonijelo bi se kaznenopravnom odgovoru na radikalizaciju koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma.

² Okvirna odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica (SL L 93, 7.4.2009., str. 23.).

³ Odluka Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009. o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) na temelju članka 11. Okvirne odluke 2009/315/PUP (SL L 93, 7.4.2009., str. 33.).

- (8) Nedavni teroristički napadi posebno su uputili na hitnost jačanja razmjene relevantnih podataka, posebno u pogledu širenja ECRIS-a na državljane trećih zemalja.
- (9) Kako bi se poboljšalo to stanje, Komisija je podnijela prijedlog što je dovelo do donošenja Uredbe (EU) [XX/XXXX]⁴ o stvaranju centraliziranog sustava na razini Unije koji sadrži osobne podatke osuđenih državljana trećih zemalja kako bi se identificirale države članice koje imaju informacije o prethodnim osuđujućim presudama („sustav ECRIS-TCN”).
- (10) Sustavom ECRIS-TCN omogućit će se središnjem tijelu države članice da brzo i učinkovito sazna u kojoj su drugoj državi članici pohranjeni podaci iz kaznene evidencije o državljaninu treće zemlje kako bi se postojeći okvir ECRIS-a mogao upotrijebiti za podnošenje zahtjeva za podatke iz kaznene evidencije te države članice ili tih država članica u skladu s Okvirnom odlukom 2009/315/PUP.
- (11) Cilj je ove Direktive unijeti potrebne izmjene u Okvirnu odluku 2009/315/PUP kojima će se omogućiti učinkovita razmjena podataka o osuđujućim presudama državljana trećih zemalja s pomoću ECRIS-a. Njome se utvrđuju obveze država članica da poduzmu potrebne mjere kako bi osigurale da osuđujuće presude budu popraćene podacima o državljanstvu ili državljanstvima osuđene osobe, u mjeri u kojoj države članice raspolažu takvim informacijama. Njome se također uređuju postupci za odgovor na zahtjeve za podacima, osigurava nadopuna ispisa iz kaznene evidencije koji je zatražio državljanin treće zemlje podacima iz drugih država članica i unose tehničke prilagodbe potrebne za rad sustava razmjene podataka.
- (12) Direktiva (EU) 2016/680 trebala bi se primjenjivati na obradu osobnih podataka koju provode nadležna nacionalna tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje. Uredba (EU) 2016/679 trebala bi se primjenjivati na obradu osobnih podataka koju provode nacionalna tijela pod uvjetom da se ne primjenjuju nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva (EU) 2016/680.

⁴ Treba umetnuti upućivanje na Uredbu o sustavu ECRIS-TCN.

- (13) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu Okvirne odluke 2009/315/PUP, načela Odluke Vijeća 2009/316/PUP trebala bi biti ugrađena u tu Okvirnu odluku i provedbene ovlasti trebale bi biti prenesene na Komisiju. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵.
- (14) Zajednička komunikacijska infrastruktura za razmjenu podataka iz kaznene evidencije trebala bi uključivati Sigurnu transeuropsku uslugu za telematiku među upravama (sTESTA), mrežu razvijenu na temelju te mreže ili neku drugu sigurnu mrežu.
- (15) Neovisno o mogućnosti upotrebe financijskih programa Unije u skladu s primjenjivim pravilima, svaka država članica trebala bi snositi vlastite troškove koji proizlaze iz provedbe, upravljanja, upotrebe i održavanja vlastite baze podataka kaznene evidencije i iz provedbe, upravljanja, upotrebe i održavanja tehničkih prilagodbi koje su potrebne za korištenje ECRIS-om.
- (16) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i slobode i postupa se u skladu s načelima priznatima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, među ostalim, u skladu s pravom na zaštitu osobnih podataka, načelom ravnopravnosti pred zakonom i opće zabrane diskriminacije. Ovu Direktivu trebalo bi provoditi u skladu s tim pravima i načelima.

⁵ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.)

- (17) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Direktive, naime omogućiti brzu i učinkovitu razmjenu podataka iz kaznene evidencije o državljanima trećih zemalja, nego se on, zbog nužne sinergije i interoperabilnosti, može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (18) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (19) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (20) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, Ujedinjena Kraljevina priopćila je da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (21) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ obavljeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je iznio mišljenje o ...⁷.

⁶ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.)

⁷ SL C ...

(22) Okvirnu odluku 2009/315/PUP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Okvirna odluka 2009/315/PUP mijenja se kako slijedi:

(1) Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

Ovom okvirnom odlukom:

- (a) definira se način na koji država članica koja je izrekla osuđujuću presudu o osuđujućim presudama s drugim državama članicama;
- (b) definiraju se obveze države članice koja je izrekla osuđujuću presudu i države članice čija je osoba državljanin i određuju načini za odgovaranje na zahtjeve za podacima iz kaznenih evidencija;
- (c) utvrđuje se okvir za decentralizirani informacijski sustav razmjene podataka o osuđujućim presudama na temelju baza podataka kaznene evidencije u svakoj državi članici, odnosno Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS).”;

(2) u članku 2. dodaju se sljedeće točke:

- „(d) „država članica koja je izrekla osuđujuću presudu” znači država članica u kojoj je izrečena osuđujuća presuda;
- (e) „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a ili osoba bez državljanstva ili osoba čije državljanstvo nije poznato;
- (f) „podaci o otiscima prstiju” znači podaci koji se odnose na ravne otiske i otiske uzete zakretanjem svih prstiju osobe;
- (g) „referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS” znači softver koji je Komisija razvila i stavila na raspolaganje državama članicama za razmjenu podataka iz kaznenih evidencija putem ECRIS-a;
- (h) „prikaz lica” znači digitalna slika lica;

(3) u članku 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

- „1. Svaka država članica koja je izrekla osuđujuću presudu poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da su osuđujuće presude popraćene informacijama o državljanstvu ili državljanstvima osuđene osobe ako je ta osoba državljanin druge države članice ili državljanin treće zemlje. Ako nema podataka o državljanstvu ili ako je osuđena osoba bez državljanstva, to se evidentira u kaznenoj evidenciji.”;

(4) U članku 6. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. Ako državljanin države članice traži od središnjeg tijela države članice koja nije država članica državljanstva te osobe podatke o vlastitoj kaznenoj evidenciji, to središnje tijelo podnosi središnjem tijelu države članice državljanstva te osobe zahtjev za podatke i povezane informacije iz kaznene evidencije kako bi te podatke i povezane informacije uključila u izvadak koji treba izdati dotičnoj osobi.
- 3.a Ako državljanin treće zemlje zatraži od središnjeg tijela države članice podatke iz vlastite kaznene evidencije, to središnje tijelo podnosi zahtjev za dobivanje podataka i povezanih informacija iz kaznene evidencije samo onim središnjim tijelima država članica koje posjeduju podatke iz kaznene evidencije o toj osobi kako bi se oni mogli uključiti u izvadak koji treba izdati dotičnoj osobi.”;

(5) u članku 7. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako su podaci iz kaznene evidencije o osuđujućim presudama izrečenima protiv državljana države članice zatraženi na temelju članka 6. od središnjeg tijela države članice koja nije država članica čija je osoba državljanin, država članica koja zaprima zahtjev dostavlja te podatke u istom opsegu koji je predviđen člankom 13. Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima.

4.a Ako se traže podaci iz kaznene evidencije o osuđujućim presudama izrečenima protiv državljanina treće zemlje na temelju članka 6. za potrebe kaznenog postupka, država članica koja zaprima zahtjev šalje podatke o svim osuđujućim presudama izrečenima u državi članici koja zaprima zahtjev i o osuđujućim presudama izrečenima u trećim zemljama koje su joj naknadno dostavljene i unesene u kaznenu evidenciju.

Ako se takvi podaci traže u bilo koju drugu svrhu osim u svrhu kaznenog postupka, na odgovarajući način primjenjuje se stavak 2. ovog članka.”;

- (5.a) u članku 8. stavku 2. riječi „članka 6. stavka 2.” zamjenjuju se riječima „članka 6. stavaka 2., 3. i 3.a”;
- (6) Članak 9. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. riječi „članka 7. stavaka 1. i 4.” zamjenjuju se riječima „članka 7. stavaka 1., 4. i 4.a”;
 - (b) u stavku 2. riječi „članka 7. stavaka 2. i 4.” zamjenjuju se riječima „članka 7. stavaka 2., 4. i 4.a”;
 - (c) u stavku 3. riječi „članka 7. stavaka 1., 2. i 4.” zamjenjuju se riječima „članka 7. stavaka 1., 2., 4. i 4.a”;

(7) Članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točki (c) dodaje se podtočka iv.:

„iv. prikaz lica.”

(b) stavci od 3. do 7. zamjenjuju se sljedećim:

- „3. Središnja tijela država članica dostavljaju podatke iz članka 4., zahtjeve iz članka 6., odgovore iz članka 7. i druge relevantne podatke u elektroničkom obliku upotrebom ECRIS-a i u standardiziranom formatu u skladu sa standardima utvrđenima u provedbenim aktima.
4. Ako način dostavljanja podataka iz stavka 3. nije dostupan, središnja tijela država članica dostavljaju sve informacije iz stavka 3. bilo kojim sredstvom iz kojeg se može dobiti pisana evidencija pod uvjetima kojima se omogućuje središnjem tijelu države članice koja zaprima zahtjev da utvrdi njihovu vjerodostojnost.
5. Svaka država članica provodi potrebne tehničke prilagodbe kako bi se mogla koristiti standardiziranim formatom iz stavka 3. za elektronički prijenos svih informacija iz stavka 3. drugim državama članicama s pomoću ECRIS-a. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o datumu od kojeg će moći obavljati te prijenose.”;

(8) umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.a

Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS)

1. U svrhe elektroničke razmjene podataka iz kaznenih evidencije u skladu s ovom Okvirnom odlukom uspostavlja se decentralizirani sustav informacijske tehnologije pod nazivom Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS), koji se temelji na bazama podataka iz kaznenih evidencija svake države članice. Sastoji se od sljedećih elemenata:

- (a) referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS;
- (b) zajedničke komunikacijske infrastrukture između središnjih tijela kojom se osigurava kodirano umreženje.

Kako bi se osigurala povjerljivost i cjelovitost podataka iz kaznene evidencije koji se prenose drugim državama članicama, trebalo bi se koristiti odgovarajućim tehničkim i organizacijskim mjerama, uzimajući u obzir najnovija dostignuća, trošak provedbe i rizike koje predstavlja obrada podataka.

- 2. [izbrisano]
- 3. Središnja tijela država članica nemaju izravan pristup bazama podataka kaznene evidencije drugih država članica.

4. Za rad referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS i bazâ podataka za čuvanje, slanje i primanje podataka iz kaznenih evidencija odgovorne su dotične države članice. Europska agencija za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) podupire države članice u skladu s njezinim zadacima kako su navedeni u [Uredbi XXX/XXX].⁸
5. Za upravljanje zajedničkom komunikacijskom infrastrukturom odgovorna je Komisija. Ona ispunjava nužne zahtjeve sigurnosti i u potpunosti zadovoljava potrebe ECRIS-a.
6. Agencija eu-LISA pruža, dodatno razvija i održava referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS iz stavka 1.
7. Svaka država članica snosi vlastite troškove implementacije, upravljanja, upotrebe i održavanja svoje baze podataka iz kaznene evidencije te ugradnje i upotrebe softvera iz stavka 1.

Komisija snosi troškove provedbe, upravljanja, upotrebe, održavanja i budućeg razvoja zajedničke komunikacijske infrastrukture ECRIS-a.
8. Države članice koje upotrebljavaju nacionalni implementacijski računalni program sustava ECRIS u skladu s člankom 4. stavcima od 4. do 8. Uredbe [XXX/XXXX]⁹ mogu nastaviti upotrebljavati svoj nacionalni implementacijski računalni program sustava ECRIS umjesto referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS, pod uvjetom da ispunjavaju sve uvjete utvrđene člankom 4. stavcima od 4. do 8. Uredbe [XXX/XXXX].¹⁰;

⁸ Treba umetnuti upućivanje na Uredbu o sustavu ECRIS-TCN.

⁹ Treba umetnuti upućivanje na Uredbu o sustavu ECRIS-TCN.

¹⁰ Treba umetnuti upućivanje na Uredbu o sustavu ECRIS-TCN.

(9) umeće se sljedeći članak:

„Članak 11.b

Provedbeni akti

1. Komisija donosi sljedeće provedbene akte:
 - (a) standardizirani format iz članka 11. stavka 3., uključujući u pogledu podataka o kaznenom djelu zbog kojeg je donesena osuđujuća presuda i podataka o sadržaju osuđujuće presude;
 - (b) pravila o tehničkoj provedbi ECRIS-a i razmjeni otisaka prstiju;
 - (c) sva druga sredstva za organizaciju i olakšavanje razmjene podataka o osuđujućim presudama između središnjih tijela država članica, uključujući sljedeće:
 - i. sredstva za olakšavanje razumijevanja i automatski prijevod prenesenih informacija;
 - ii. sredstva kojima se informacije mogu razmjenjivati u elektroničkom obliku, posebno u pogledu tehničkih specifikacija koje će se upotrebljavati, i, prema potrebi, primjenjivih postupaka razmjene.
2. Provedbeni akti iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12.a stavka 2.”;

(10) umeće se sljedeći članak:

„Članak 12.a

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako odbor ne dostavi nikakvo mišljenje, ne donosi se nacrt provedbenog akta.”;

(11) umeće se sljedeći članak:

„Članak 13.a

Izvješća Komisije i preispitivanje

1. Najkasnije [12 mjeseci nakon datuma navedenog u članku 3. stavku 1. ove Direktive], Komisija dostavlja izvješće o primjeni ove Okvirne odluke Europskom parlamentu i Vijeću. U izvješću se ocjenjuje opseg u kojem su države članice poduzele nužne mjere za usklađivanje s ovom Okvirnom odlukom, uključujući tehničku provedbu.
2. Izvješće je, prema potrebi, popraćeno relevantnim zakonodavnim prijedlozima.
3. Službe Komisije redovito objavljuju izvješće o razmjeni podataka iz kaznene evidencije putem ECRIS-a i o upotrebi sustava ECRIS-TCN koji se osobito temelji na statističkim podacima koje su dostavili agencija eu-LISA i države članice u skladu s [Uredbom XX/XXXX]¹¹. To se izvješće prvi put objavljuje godinu dana nakon podnošenja izvješća iz stavka 1.”.

Članak 2.

Zamjena Odluke 2009/316/PUP

Odluka 2009/316/PUP zamjenjuje se u pogledu država članica koje obvezuje ova Direktiva ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu datuma provedbe te Odluke u nacionalnom pravu.

¹¹ Treba umetnuti upućivanje na Uredbu o sustavu ECRIS-TCN.

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije [36 mjeseci nakon njezina donošenja]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kad države članice donesu ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na Odluku stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Načine toga upućivanja predvidjet će države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.
3. Države članice provode tehničke prilagodbe iz članka 11. stavka 5. najkasnije [36 mjeseci nakon donošenja ove Direktive].

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 2. primjenjuje se od [*datum prenošenja ove Direktive*]

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik